

พัฒนาการ	สังกัด					ขนาด				ที่ตั้ง		ภูมิภาค							รวม
	สพฐ.	สช.	อปท.	กทม.	สกอ.	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ	ในเมือง	นอกเมือง	กทม./ปริมณฑล	กลาง	เหนือ	อีสาน	ตะวันออก	ตะวันออก	ใต้	
ปรับปรุง เป็น พอใช้	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวมเพิ่มขึ้น 2 ระดับ	10.31	3.72	7.01	2.75	2.38	12.18	9.22	4.26	2.53	7.23	10.29	3.81	15.07	6.40	8.98	9.77	13.03	9.67	9.72
ต้องปรับปรุง เป็น ดี	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00
พอใช้ เป็น ดีมาก	0.54	0.10	0.24	0.00	0.00	0.90	0.28	0.07	0.19	0.39	0.52	0.14	1.12	0.16	0.48	0.20	0.65	0.25	0.50
ไม่รับรอง เป็น รับรอง	9.77	3.62	6.77	2.75	2.38	11.27	8.94	4.19	2.35	6.84	9.77	3.67	13.96	6.23	8.49	9.57	12.38	9.42	9.22

อภิปรายผล

จากผลการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไประดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานทั่วไประดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา

ผลการประเมินในภาพรวมมีสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานทั่วไป ระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษาได้รับการรับรองมาตรฐาน 20,369 แห่ง (ร้อยละ 62.04) ส่วนใหญ่มีผลการประเมินระดับดี (ร้อยละ 54.20) รองลงมาคือระดับดีมาก (ร้อยละ 7.83) สถานศึกษาที่ไม่รับรองมาตรฐาน 12,465 แห่ง (ร้อยละ 37.96) และระดับที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต้องปรับปรุงเร่งด่วน (ค่าเฉลี่ยเทียบร้อยละ 47.65) มีประเด็นที่นำมาอภิปรายคือ สถานศึกษาถึงร้อยละ 37.96 ไม่รับรองมาตรฐาน ผลการประเมินดังกล่าวเนื่องมาจากสถานศึกษา ถึงร้อยละ 36.41 มีผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับต้องปรับปรุง และต้องปรับปรุงเร่งด่วน ซึ่งตามเกณฑ์การผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษาของ สมศ. จะต้องไม่มีตัวบ่งชี้ใดอยู่ในระดับคุณภาพต้องปรับปรุง หรือต้องปรับปรุงเร่งด่วน ดังนั้นสาเหตุการไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน

การศึกษาเนื่องจากตัวบ่งชี้ที่ 5 ซึ่งประเมินจากคะแนนผลการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) (O-NET) ใน 8 กลุ่มสาระ ดังนั้นการจะผ่านการรับรองมาตรฐานสถานศึกษาต้องพัฒนาตัวชี้วัดที่ 5 อย่างเร่งด่วน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ัญญา เรื่องแก้ว (2550) ที่พบว่าคะแนนผลการสอบ O-NET ในภาพรวมต่ำมาก ในระยะ 2 ปีแรกนักเรียนได้คะแนนไม่ถึงครึ่งของคะแนนเต็ม โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคะแนนต่ำกว่าครึ่งมากและมีผู้สอบบางคนสอบได้ 0 คะแนน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพของนักเรียนที่จบชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ยังไม่มีคุณภาพอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

2. สถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับคุณภาพดีมากเป็นส่วนใหญ่ เป็นสถานศึกษาสังกัด สกอ. สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษสามารถอภิปรายได้ว่าในการบริหาร การศึกษากำหนด อัตราค่าจ้างผู้บริหาร งบประมาณและครูผู้สอนจากจำนวนนักเรียน ดังนั้นสถานศึกษาขนาดเล็กจึงเสี่ยงต่อการมีครูไม่ครบชั้นมีครูไม่ตรงวุฒิซึ่งล้วนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสิ้น สถานศึกษาได้รับงบประมาณต่างๆ เช่น เงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าใช้จ่ายรายหัว) งบประมาณพัฒนาครูตามจำนวนนักเรียน โดยเฉพาะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาใช้ งบประมาณในการจัดการศึกษารายหัวนักเรียน

มากกว่าสถานศึกษาสังกัดอื่น ผลการสำรวจของวิทยากร เชียงกุล (2552) พบว่าปัญหาความไม่เสมอภาคในการได้รับบริการทางการศึกษา เนื่องจากการบริหารราชการแบบรวมศูนย์ และการจัดสรรงบประมาณและกำลังคนทำให้เกิดความไม่เสมอภาคในการได้รับบริการทางการศึกษาในแง่ที่ว่าสถานศึกษาขนาดเล็กในเขตยากจนโดยเฉพาะในชนบทจะได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยกว่า มีครูตามวุฒิน้อยกว่าทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับเดียวกันมีขนาดใกล้เคียงกันแต่ที่ตั้งต่างกันได้รับการจัดสรรงบประมาณแตกต่างกัน นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายดำเนินการต่อหัวและอัตราส่วนนักเรียนต่อครูของสถานศึกษาขนาดที่ใกล้เคียงกันยังได้รับการจัดสรรต่างกัน การจัดสรรงบประมาณแก่สถานศึกษาในส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะระดับอนุบาลและประถมศึกษา มีลักษณะถดถอย กล่าวคือการใช้จ่ายต่อหัวในสถานศึกษาที่เป็นจังหวัดยากจนจะต่ำกว่าโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร

3. สถานศึกษาร้อยละ 30.35 มีผลการประเมินลดลง 2 ระดับแบบรับรองมาตรฐานเป็น ไม่รับรองมาตรฐาน และส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาสังกัด สพฐ. อปท. สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ สถานศึกษาทั้งในเมืองและนอกเมือง และสถานศึกษาในส่วนภูมิภาค ส่วนสถานศึกษาสังกัด สกอ. และ กทม.

มีผลการประเมินคงที่แบบดี ดีมาก และดีมาก และแบบดี ดี และดี ตามลำดับ สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และสถานศึกษาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีผลการประเมินลดลงแบบดีมาก ลดลงเป็นดีสามารถอภิปรายได้ตามข้อ 2

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไป ระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา

1. รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณการศึกษาโดยพิจารณาถึงความแตกต่างทั้งด้านบริบทและขนาดของสถานศึกษา โดยไม่ควรยึดเกณฑ์จำนวนนักเรียนอย่างเดียวเพื่อให้เกิดความยุติธรรมกับสถานศึกษาทุกขนาด

2. ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไป ระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยพัฒนาเด็กให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เพื่อยกระดับตัวบ่งชี้ที่ 5 สร้างเสริมลักษณะนิสัยให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จัดการศึกษาให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพในสถานศึกษาและต้นสังกัด

3. จากผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินและพัฒนาการมีความแตกต่างกันระหว่างสังกัด ขนาดและภูมิภาคของสถานศึกษา

สถานศึกษาสังกัด สกอ. สถานศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีผลการประเมินในระดับดีมาก เป็นส่วนใหญ่ มีส่วนใหญ่มิพัฒนาการแบบดีมาก และดีมาก ดังนั้นการประเมินคุณภาพการศึกษา รอบต่อไป อาจจะไม่ต้องกำหนดระยะเวลาการ ประเมินที่เหมือนกันทุกโรงเรียน แต่ควรมีการ แบ่งเป็นกลุ่มโรงเรียนตามสภาพโรงเรียนแต่ละ แห่ง เช่น แบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม **กลุ่มที่ 1** โรงเรียนที่ไปสู่ระดับนานาชาติได้ (โรงเรียนที่ติด

อันดับ 1-100) เช่น โรงเรียนสาธิต โรงเรียน ประจำจังหวัด เป็นต้น อาจไม่ต้องไปประเมิน แต่ ควรมี site visit เพื่อดูวิธีการที่ดี แล้วนำโมเดลที่ ดีไปใช้กับโรงเรียนอื่น **กลุ่มที่ 2** โรงเรียนเข้มแข็ง ต้องทำ site visit และประเมินบ้างแต่ไม่ต้องทุก 5 ปี **กลุ่มที่ 3** โรงเรียนทั่วไปเข้าไปประเมิน ตามปกติทุก 5 ปีและ**กลุ่มที่ 4** โรงเรียนอ่อนแอ ต้องการความช่วยเหลือ อาจต้องเข้าไปประเมิน ทุกปี เพื่อดูพัฒนาการ

บรรณานุกรม

- ธัญญา เรืองแก้ว. (2550). การทดสอบทางการศึกษา (O-NET) สำคัญอย่างไร. *วารสารวิชาการ*, 10(4), 78-79.
- วิทยากร เชียงกูล. (2552). *สภาวะการศึกษาไทยปี 2550/2551 “ปัญหาความเสมอภาคและคุณภาพ ของการศึกษาไทย”*, (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- สุภมาส อังศุโชติ และรัชณีกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (2559). *การสังเคราะห์ผลการประเมินภายนอก รอบ สาม(พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไข เพิ่มเติม.พ.ศ. 2553* (ฉบับที่ 3). กรุงเทพมหานคร: พรึกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). *คู่มือการประเมิน คุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๘) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๔)*. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2560, จาก <http://www.onesqa.or.th/th/content-view/921/1204/>